Sylwester Szafarz

Ośmielam się sięgnąć po ww. wręcz poetycką metaforę („most na Pacyfiku”) celem określenia doniosłości najnowszych wydarzeń w rozwoju stosunków ChRL z państwami Ameryki Łacińskiej (AŁ) i Środkowej i z dwiema ważnymi organizacjami międzynarodowymi. Chodzi o udział reprezentatywnej delegacji chińskiej, na czele z Panem Prezydentem Xi Jinpingiem, w dorocznej XXXI Konferencji APEC (Asia Pacific Economic Cooperation) w stolicy Peru - Limie, w dniach 13.-17.11. 2024.; oraz o złożenie rewizyty państwowej w tym kraju. Ze swej strony, Pani Dina Ercilia Boluarte Zegarra, Prezydent Peru, złożyła oficjalną wizytę państwową w ChRL pod koniec czerwca 2024 r. Po zakończeniu pobytu w Peru, delegacja chińska udała się do Brazylii - z podobnym programem wizyty w dniach 17.-21.11.2024.: - udział w XIX Konferencji G20 oraz - rewizyta państwowa w odpowiedzi na wizytę Pana Prezydenta Luiza Inacio Lula da Silvy w ChRL, w dniach 11.-14.04.2023. Jak widać, program pobytu delegacji chińskiej w obydwu ważnych krajach latynoskich i jej udziału w ww. konferencjach międzynarodowych był bardzo bogaty, napięty oraz wymagający niezwykłej pracowitości i odpowiedzialności nie tylko za przyszłość państw gości i gospodarzy lecz również całego świata.
Chińczycy są genialnymi budowniczymi nie tylko symbolicznych mostów międzynarodowych politycznych, gospodarczych, społecznych, ekologicznych, inwestycyjnych i wielu innych, lecz również prawdziwych i najdłuższych na świecie mostów sensu stricte wznoszonych ponad wodami mórz i oceanów oraz na lądzie, w powietrzu a nawet w kosmosie.. W czasie pracy w Szanghaju, z lotu ptaka samolotowego obserwowałem wielokrotnie postępy w tych niezwykłych budowach chińskich, szczególnie w przypadku dwóch nowoczesnych mostów: poprzez Zatokę Hangzhou (most o długości 36 km) oraz most (liczący 55 km!) łączący morzem Hongkong i Makao z Zhuhai. Proszę obejrzeć na mapie te regiony oraz wymienione miejscowości, pamiętając o tym, że budowa tamże takich nawodnych mostów wymaga niezwykłej finezji i precyzji w strefach, w których grasują dość często tajfuny i burze tropikalne oraz w których natężenie żeglugi i ruchu samochodowego jest bardzo wysokie. W świetle powyższych stwierdzeń, trudno się dziwić, że analogia metaforycznego chińsko-latynoskiego „mostu na Pacyfiku” oraz realnych nowoczesnych mostów wznoszonych przez Chiny nasuwa się nieuchronnie i sama przez się.
W ramach swej radykalnie modernizowanej i rozszerzanej polityki „otwarcia na świat”, Chiny zwracają coraz większą uwagę na współpracę z państwami tzw. Globalnego Południa (Global South) i z krajami rozwijającymi się, przy czym ChRL uważa się za największy pośród tych krajów. Nieustannie Państwo Środka dynamizuje swą współpracę z wieloma krajami oraz z organizacjami kontynentalnymi i regionalnymi Oceanii, Azji, Afryki, Europy oraz Ameryki Łacińskiej i Środkowej. W tym ostatnim przypadku analizowane kontakty dwustronne Chin z Peru i z Brazylią oraz wielostronne - z APEC i z G20 - stanowią potężny bodziec w zakresie modernizowania, a także zwiększania efektywności tych kontaktów. Poniżej przedstawiam Szanownym Czytelnikom (w kolejności chronologicznej) ramową i syntetyczną charakterystykę głównych partnerów wielostronnych oraz dwustronnych obradujących niedawno z Chińczykami na ważnym gruncie latynoskim:
Stowarzyszenie Współpracy Gospodarczej dla Azji/Pacyfiku (APEC = Asia Pacific Economic Cooperation). Organizacja ta powstała w dniach 6.-7.11.1989. w stolicy Australii Canberze. Obecnie skupia ona 21 gospodarek (economies) z całego świata od Australii do USA. Jest to

dość oryginalna formuła członkowstwa umożliwiająca udział w dorocznych konferencjach „na szczycie” nie tylko reprezentantom tych gospodarek, lecz również przywódcom politycznym, decydentom najwyższej rangi. Wartość tegorocznych obrotów handlowych APEC = ponad 3 bln USD. Przedmiotem zainteresowania APEC są, przede wszystkim, główne problemy makro nurtujące współczesną ludzkość. Siedziba APEC znajduje się w Singapurze, a jego rotacyjną Przewodniczącą jest obecnie Pani Prezydent Peru. Motto tegorocznej nieformalnej Konferencji przywódców stowarzyszenia APEC (obradującej w dniach 15.-16.11.2024. w Limie) brzmiało następująco: „Obywatele - Przedsiębiorczość - Pomyślność” (po angielsku: „Empower-Include-Growth”).

Republika Peru: to trzecie pod względem wielkości państwo Ameryki Łacińskiej. Liczba ludności =34,5 mln obywateli; powierzchnia - 1,3 mln km kw.; wartość PKB = 283 mld USD; PKB per capita = 7.800 USD; stopa wzrostu gospodarczego = (minus) - 0,6%. Podział administracyjny na 25 regionów. Gospodarka: przemysł - górnictwo, wydobycie rud miedzi, złota, srebra, cynku, ołowiu, wanadu, rtęci, żelaza, ropy naftowej i in. Rolnictwo: uprawy bawełny, trzciny cukrowej, ryżu, kukurydzy, prosa, kawy, kakao, herbaty i ziemniaków (Peru jest „ojczyzną ziemniaka”) itp. Hodowla bydła, owiec, alpak, lam i drobiu. Inne zasoby to ryby, guano, drewno i in. Turystyka - szczególnie zabytki inkowskie z czasów przed kolonialnych np. w Machu Picchu. Siły zbrojne liczą ponad 130.000 żołnierzy zawodowych i 280.000 rezerwistów.

Konferencja APEC w Limie: program zajęć przywódcy ChRL w Peru i w Brazylii był nad wyraz bogaty. I tak, Prezydent Xi zaprezentował przemówienie na piśmie delegatom uczestniczącym w Konferencji APEC, a następnie wygłosił osobiście ważną mowę na posiedzeniu decydentów gospodarczych. Treści pierwszego przemówienia, zwłaszcza trzy propozycje merytoryczne, zasługują na baczną uwagę. Primo: niezbędne jest innowacyjne zreformowanie całego systemu gospodarki oraz ekonomicznej globalizacji światowej, a także promowanie dynamicznego wzrostu gospodarczego - taka powinna być główna siła motoryczna tego wzrostu (rozwoju); secundo: analogiczne reformy modernizacyjne należy przeprowadzić również w sferze zarządzania gospodarką globalną; i tertio: w tych staraniach trzeba mieć na uwadze wspólne dobro obywateli świata oraz dążenie do eliminowania dysproporcji istniejących w ich sytuacji materialnej i społecznej. Gospodarka Azji/Pacyfiku, szczególnie Chin, powinna być jeszcze bardziej otwarta i stanowić w dalszym ciągu główną siłę motoryczną w tych poczynaniach i przeobrażeniach. W tym celu należy kreować następne „złote 30-lecie” w zielonym rozwoju na znacznie wyższym poziomie i z uwzględnieniem zmian klimatycznych oraz innych współczesnych czynników (zadłużenie itp.).
W wyniku uzgodnień z Kierownictwem peruwiańskim postanowiono utworzyć nie tylko ww. „most oceaniczny” lecz również tzw. korytarze (corridors) lądowe oraz lotnicze pomiędzy Ameryką Łacińską (AŁ) i Chinami/Azją. Tak ma wyglądać tamtejszy odcinek nowego szlaku jedwabnego, czy - jak kto woli - Inicjatywy Pasa i Szlaku (B&RI = Belt & Road Initiative). Prezydenci obydwu krajów uczestniczyli (via video link) w uroczystym otwarciu nowoczesnego portu w Chancay (nazwa zbliżona w wymowie do Szanghaju). Port został zbudowany przez chiński koncern żeglugowy COSCO Shipping za sumę 3,5 mld USD w odległości około 78 km na północ od Limy. Będzie on obsługiwał transport towarów nie tylko z Peru do Chin/Azji lecz również z Chile, z Ekwadoru, z Kolumbii, z Brazylii i z Paragwaju oraz vice versa. Prezydent Xi nazwał to połączenie „współczesną drogą Inków” w Nowej Erze. Umożliwi to poważne skrócenie czasokresu transportu towarów z AŁ do Azji od obecnych 45 dni do 23 dni. Należy

pamiętać o tym, że Chiny są II partnerem handlowym AŁ, którego wartość obrotów wzrosła ostatnio o 7,7% osiągając sumę 486 mld USD. Już 22 kraje AŁ przystąpiły do B&RI, zaś 180 miast chińskich utrzymuje powiązania bliźniacze ze swymi odpowiednikami w AŁ.
Ważnym elementem działalności Prezydenta Xi przy okazji analizowanej Konferencji były Jego spotkania i rozmowy dwustronne z przywódcami wielu krajów członkowskich APEC, a mianowicie: Tajlandii, Nowej Zelandii, Japonii, Singapuru, Chile i Korei Południowej. Odbyło się także (niejako) pożegnalne spotkanie z Joe Bidenem. Obaj Prezydenci postanowili, że będą utrzymywać kontakt między sobą. Wszakże USA nie powinny przekraczać 4 „czerwonych linii" w tych stosunkach w kwestiach: Tajwanu, praw człowieka, ustroju ChRL oraz chińskiej drogi rozwoju. Oficjalne przemówienia (np. na ww. naradzie decydentów gospodarczych APEC w dniu 16.11.2024.) oraz rozmowy Xi z przywódcami innych krajów stanowiły sprzyjającą sposobność celem zaprezentowania fundamentalnych ocen oraz propozycji chińskich w wielu sprawach o kluczowym i o kardynalnym znaczeniu dla zainteresowanych krajów i dla całego świata. Chiny i Peru zawarły przy tej sposobności Układ o pogłębieniu kompleksowego partnerstwa strategicznego, porozumienie o ustanowieniu połączeń lotniczych oraz uaktualniły dotychczasową umowę handlową.
Przykładowo wymieńmy najważniejsze kwestie dyskutowane w trakcie konferencji i spotkań: rozwój - pokój - bezpieczeństwo - współpraca, nowy sprawiedliwy ład światowy na zasadach multilateralizmu (wielobiegunowości), B&RI - Inicjatywa Pasa i Szlaku (Nowy Szlak Jedwabny), wspólna przyszłość dla wszystkich ludzi na Ziemi, pokojowe współistnienie różnych cywilizacji, reformowanie globalizacji i gospodarki światowej oraz systemu zarządzania nią, doskonalenie innowacyjnej wzajemnie korzystnej współpracy między krajami Azji/Pacyfiku (Prezydent Xi poprosił partnerów o to, aby „nie spóźnili się na chiński pociąg o wielkiej szybkości"), neutralizowanie skutków i konsekwencji kryzysu energetycznego, żywnościowego, zdrowotnego, surowcowego i in., zmiany klimatyczne, zwalczanie wykluczenia społecznego, ubóstwa, głodu, epidemii, terroryzmu, protekcjonizmu i innych patologii, konflikty regionalne - ukraiński, bliskowschodni, sudański i in., agresywna polityka USA/NATO w kwestii tajwańskiej oraz sytuacji na Morzu Południowochińskim, wymiana społeczna i kulturalna, urzeczywistnienie marzenia chińskiego (odrodzenie Chin) i latynoskiego (modernizacja i rewitalizacja AŁ). W 2025 r. konferencja na szczycie APEC odbędzie się w Korei Południowej, w 2026 r. - w Chinach, w 2027 r. - w Wietnamie i w 2030 r. w Singapurze.

Konferencja G20 w Rio de Janeiro:
Grupa 20 państw oraz Unii Europejskiej i Unii Afrykańskiej (tzw. G20, a faktycznie G21, po włączeniu UA do G20, w roku 2023) obradowała w Rio de Janeiro w dniach 18.-19.11.2024 roku na swej dorocznej XIX Konferencji pod hasłem: „Budowanie sprawiedliwego świata oraz zrównoważonej planety" (po angielsku: „Building a Just World and a Sustainable Planet").
Analizowana międzyrządowa Grupa została utworzona dnia 26.09.1999. oraz formalnie zainaugurowana w dniach 15.-16.12.1999. na konferencji w Berlinie. Siedziba G20 znajduje się w Nowym Jorku. Głównym założeniem Grupy było i jest doskonalenie współpracy pomiędzy krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się, przeciwstawianie się kryzysom gospodarczym i finansowym, które dotykają, w szczególności, właśnie kraje rozwijające się oraz zajmowanie się głównymi cywilizacyjnymi problemami makro, jak np. niezbędne reformy systemu globalnego, zrównoważony rozwój państw świata itp. Bazylia, obecny rotacyjny przewodniczący Grupy, proponuje też, aby zajmowała się ona, w szczególności, rozwiązywaniem najbardziej nabrzmiałych oraz bolesnych problemów społecznych ludzkości (G20 Social). Potencjał G20

jest poważny: wytwarza ona łącznie ponad 80% Światowego Produktu Brutto (ŚPB), jej udział w obrotach handlu światowego wynosi 75%, państwa i organizacje członkowskie liczą 56% ludzkości i obejmują 60% obszarów lądowych Ziemi. W ramach G20 funkcjonuje 5 podgrup regionalnych, wśród których podgrupa Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej obejmuje Chiny, Indonezję, Japonię oraz Koreę Południową.
Na szczególną uwagę zasługują dwa główne przemówienia Prezydenta Xi w czasie obrad G20. Pierwsze z nich było poświęcone kwestii reformowania instytucji zajmujących się problematyką zarządzania sprawami globalnymi. Prezydent Xi przedstawił pięć propozycji rozwiązania tego palącego problemu globalnego, a mianowicie: 1. poprawić zarządzanie i rozwijać gospodarkę światową na zasadach współpracy; 2. usprawnić system finansów światowych; 3. zapewnić większą otwartość gospodarstwa globalnego; 4. stosować metody innowacyjne w gospodarce; 5. zagwarantować pełną zgodność gospodarki z przyrodą („eco-friendliness").
W drugim kluczowym przemówieniu (dnia 18.11.2024.) Pan Prezydent Xi sformułował aż osiem gruntownych propozycji służących utworzeniu i funkcjonowaniu „Globalnego Sojuszu przeciwko głodowi i ubóstwu", a mianowicie: 1. rozwijanie współpracy międzynarodowej w ramach BR&I; 2. realizowanie chińskiej Inicjatywy ws. rozwoju świata; 3. udzielanie pomocy Afryce; 4. doskonalenie współpracy w zakresie zwalczania ubóstwa i zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego; 5. doskonalenie współpracy międzynarodowej w dziedzinie naukowo - technicznej oraz innowacyjnej; 6. zwiększanie pomocy G20 dla Globalnego Południa; 7. zwalczanie korupcji; 8. jeszcze szersze otwarcie bram Chin dla współpracy z najsłabszymi krajami rozwijającymi się (LDC = Least Developped Countries). (Nota bene: ChRL rozwiązała kompleksowo te problemy w 2021 r. na stulecie powstania KPCh. Dodaję od siebie, że obecnie aż 750 mln ludzi na świecie głoduje, a 700 mln wegetuje w skrajnym ubóstwie).
Jak widać, w tych przemówieniach, w okolicznościowych publikacjach prasowych oraz w licznych rozmowach przywódcy chińskiego zawarty został kompleksowy, niezbędny, konkretny oraz realistyczny program rozwiązywania wyżej wymienionych najważniejszych oraz najboleśniejszych problemów cywilizacyjnych. Ciekawe, czy, kiedy i jak inni zainteresowani partnerzy zareagują na te propozycje chińskie? Korzystając z ważnej sposobności udziału w Konferencji na szczycie G20, Prezydent Xi odbył liczne spotkania z przywódcami innych krajów, a mianowicie: z Panem Keirem Starmerem, Premierem Wielkiej Brytanii, z Panem Anthonym Albanese, Premierem Australii, z Panią Claudią Sheinbaum Pardo, Prezydentem Meksyku, z Panem Luisem Arce Prezydentem Boliwii, z Panem Emmanuelem Macronem, Prezydentem Francji, z Panem Javierem Gerardo Milei, Prezydentem Argentyny, z Panem Olafem Scholzem, Kanclerzem Niemiec i in. Wymownym przykładem pracowitości Prezydenta jest też Jego spotkanie w Casablance, w dniu 21.11.2024., z księciem Moulayem Al Hassanem, następcą tronu w królestwie Maroka i z premierem Azizem Akhennouchem, w imieniu króla Mohammeda VI. (Samolot prezydencki miał tam międzylądowanie techniczne).
Ww. konkretne propozycje chińskie zostały uwzględnione w znacznym stopniu w Deklaracji końcowej uchwalonej przez Konferencję na szczycie G20 w Rio. Dokument ten składa się z 85 punktów szczegółowych i z 5 rozdziałów monotematycznych (w zał. przedstawiam pełny tekst tej Deklaracji w języku angielskim pod nazwą:„G20 Rio de Janeiro Leaders' Declaration", 21 stron). A oto najważniejsze sformułowania zawarte w tym istotnym dokumencie: wyrażono jednoznacznie zdecydowane i pełne poparcie dla multilateralizmu (wielobiegunowości). G20 jest głównym forum międzynarodowej współpracy gospodarczej na rzecz zrównoważonego rozwoju świata oraz udzielania pomocy krajom rozwijającym się, szczególnie w zwalczaniu konsekwencji rozmaitych kryzysów. G20 opowiada się na „miękkim lądowaniem"(„soft landing")

całej gospodarki światowej wraz z sugestią jej odpowiedniego dostosowania do zmian klimatycznych. Niestety, Agenda 30 uchwalona przez ONZ ws. tegoż zrównoważonego rozwoju została zrealizowana do tej pory zaledwie w 17%. G20 będzie też współdziałać z Międzynarodową Organizacja Pracy szczególnie w kwestiach likwidowania „współczesnego niewolnictwa" („modern slavery") oraz „handlu żywym towarem", a także wspierać migrantów i uchodźców .

G20 wyraża ubolewanie z powodu ogromnych cierpień ludzkich oraz negatywnych konsekwencji konfliktów i wojen toczących się obecnie na świecie oraz, w szczególności, katastrofalnej sytuacji humanitarnej w Strefie Gazy i eskalacji napięcia w Libanie. G20 opowiada się za trwałym pokojowym i sprawiedliwym uregulowaniem tej sytuacji oraz za rozwiązaniem w postaci zrealizowania koncepcji 2 państw: palestyńskiego i izraelskiego. G20 popiera również konstruktywne i kompleksowe inicjatywy zmierzające do pokojowego trwałego położenia kresu wojnie na Ukrainie i w Sudanie. Generalnie, konieczne jest złagodzenie napięć wynikających z zagrożeń występujących na arenie międzynarodowej. Świat powinien zostać uwolniony od broni nuklearnej i od terroryzmu oraz stosować powszechnie pokojowe metody rozwiązywania sporów i konfliktów.

G20 popiera inicjatywy brazylijskie w sprawach społecznych, zwłaszcza w zwalczaniu głodu i ubóstwa. W tym celu utworzono Instytucję ds. globalnej mobilizacji przeciwko zmianom klimatycznym oraz Globalny Sojusz przeciwko głodowi i ubóstwu w przekonaniu, że na świecie produkuje się wystarczające ilości żywności dla wszystkich. Ważnym zadaniem jest również zwalczanie korupcji oraz lepsza współpraca Stron w kwestiach podatkowych. Konieczne jest także likwidowanie nadal istniejących dysproporcji oraz nierówności rozwojowych i bytowych w stosunkach międzynarodowych. G20 wyraża poparcie dla Światowej Organizacji Zdrowia (ŚOZ) w walce z chorobami i pandemiami oraz podkreśla konieczność właściwego zaopatrzenia ludzkości w wodę pitną oraz poprawienia sytuacji sanitarnej. W Deklaracji stwierdzono, że wszystkie kraje członkowskie G20 „wytwarzają" 75% odpadów światowych oraz domagają się redukcji i usunięcia tzw. „zanieczyszczenia plastykowego" („plastic pollution").

Jak było do przewidzenia, problematyka ekonomiczna, finansowa, ekologiczna i militarna zajmuje poczesne miejsce w Deklaracji. Podkreślono w niej duże znaczenie stosowania metodologii innowacyjnej i cyfrowej w rozwoju gospodarczo-społecznym na wszystkich szczeblach - krajowym, regionalnym, kontynentalnym i światowym. Konieczny jest także większy postęp w dziedzinie energetycznej (korzystanie z energii odnawialnej) oraz w sprostaniu konsekwencjom gospodarczym i in. wynikającym ze zmian klimatycznych. Inne palące zadania są następujące: doskonalenie wielostronnej wymiany handlowej („multilateral trading"), wykorzystanie metodologii cyfrowej oraz sztucznej inteligencji w gospodarstwie światowym, uregulowanie problemu rosnącego zadłużenia międzynarodowego, szczególnie pośród społeczeństw i krajów najbiedniejszych, ochrona różnorodności biologicznej i złagodzenie efektu dezertyfikacji (pustynnienia) na świecie i in.

Szczególnie potrzebne jest również przeprowadzenie kompleksowych reform w przestarzałym systemie i w niewydolnych instytucjach zarządzania sprawami światowymi, bowiem „bez pokoju nie będzie zrównoważonego rozwoju i pomyślności" („without peace there will not be sustainability and prosperity"). Wymaganie reform i usprawnienia działalności dotyczy, w szczególności, głównych instytucji ONZ-owskich, jak np. Rady Bezpieczeństwa, (w której powinni się znaleźć również dyplomatyczni przedstawiciele Azji/Pacyfiku, Afryki, Ameryki Łacińskiej/Karaibów), jak również Komisji Gospodarczo-Społecznej (ECOSOC), Komisji do spraw umacniania pokoju, WTO (World Trade Organization) oraz samego Sekretariatu ONZ.

Kluczowym, bardzo ważnym zadaniem jest także przyspieszenie reformowania i urealnienia światowego systemu finansowego. W ślad za ww. stanowiskiem G20 w sprawie pokojowego regulowania konfliktów i sporów międzynarodowych, w Deklaracji zawarto jednoznaczne żądanie budowania świata wolnego od broni nuklearnej („the world free of nuclar weapons"). Następne Konferencje na szczycie G20 odbędą się w RPA (w roku 2025) i w USA (w roku 2026).

Federacyjna Republika Brazylii: to największe państwo Ameryki Łacińskiej i ważny partner Chin oraz pozostałych państw członkowskich BRICS Plus. W 2025 r. Brazylia pełnić będzie funkcje rotacyjnego Przewodniczącego BRICS Plus. Przypomnijmy coś prawie niewiarygodnego - Brazylia to była kolonia portugalska przekształcona z powodzeniem w Republikę Federacyjną dnia 07.09.1822. Powierzchnia kraju = 8,5 mln km kw., a liczba ludności wynosi ok. 220 mln obywateli. Podział administracyjny kraju obejmuje 26 prowincji (stanów) + dystrykt federalny wokół stolicy (Brasilia). Średnia długość życia = 72,5 lat. Wartość PKB = ponad 2 bln USD, a PKB per capita = 9.700 USD. Zadłużenie zagraniczne = ponad 180 mld USD. Wartość brazylijsko-chińskich obrotów handlowych = 158 mld USD i zapewne wzrośnie znacznie po spotkaniach obydwu Prezydentów i decydentów gospodarczych. W Brazylii funkcjonuje obecnie ponad 2.000 lotnisk (portów lotniczych). Wielką atrakcją turystyczną jest słynny coroczny karnawał w Rio.
Lasy tropikalne Amazonii stanowią najważniejsze „zielone płuca" świata. W rolnictwie Brazylia jest największym na świecie producentem kawy oraz plasuje się w czołówce światowej w produkcji wielu innych płodów rolnych, a mianowicie: trzciny cukrowej, soi, kukurydzy, tytoniu, ananasów, pomarańczy, bawełny, kakao, manioku, awokado, ryżu, pomidorów, bananów i in. To także wielki producent mięsa - drobiu, wołowiny, wieprzowiny i jaj. W przemyśle wydobywczym kraj jest bardzo zasobny w liczne złoża rud metali, jak np. złota, miedzi, srebra, żelaza, węgla, boksytów, metali ziem rzadkich oraz ropy naftowej. Brazylia to także liczący się producent drewna, celulozy, papieru, obuwia, wyrobów chemicznych i tekstylnych oraz pojazdów samochodowych, samolotów (Embraer) etc. Nowoczesna armia brazylijska liczy 335.000 żołnierzy zawodowych oraz 1,5 mln rezerwistów. Budżet wojskowy = ponad 30 mld USD.

Konkretne wyniki najnowszej oficjalnej wizyty państwowej Prezydenta Xi w Brazylii są, po prostu, imponujące i niezwykle pożyteczne. Przywódca chiński ocenił, że te obydwa wielkie mocarstwa znajdują się obecnie w „najlepszym okresie w całej historii swych wzajemnych partnerskich stosunków" oraz że zmierzają one zdecydowanie ku „złotemu 50-cioletniemu okresowi" w ich rozwoju. Przyświeca im w tych dążeniach pragnienie rozszerzania współpracy wzajemnej „na rzecz rozwoju i sprawiedliwości zamiast ubóstwa, konfrontacji i hegemonizmu". W wyniku rozlicznych spotkań, rozmów oraz uzgodnień ze stroną brazylijską, w dniu 22.11.2024.,obaj Prezydenci podpisali uroczyście ważną Deklarację polityczną zatytułowaną: „Zjednoczenie o wspólnej przyszłości na rzecz bardziej sprawiedliwego świata i bardziej zrównoważonej planety" („Community with a shared future for a more just world and a more sustainable planet"). Taki ma być też „wspólny los Chin i Brazylii".
Dokument ten, stanowiący syntezę rozmów i współpracy na obecnym i na przyszłym etapie rozwoju stosunków chińsko-brazylijskich, zawiera 20 punktów merytorycznych makro oraz określa wspólne zamiary i zadania w zakresie realizacji postanowień i planów wynikających z ww. tytułu. Jest to dokument kompleksowy obejmujący wiele kluczowych dziedzin współpracy

wzajemnej, jak np.: gospodarka, handel, bezpieczeństwo żywnościowe, kosmos i sprawy międzynarodowe - z następującą wymowną oceną: „naszej planecie nie uda się przezwyciężyć kryzysu klimatycznego bez zapewnienia pokoju". W sumie, w trakcie wizyty obie Strony zawarły rekordowo aż 39 (!) szczegółowych porozumień - rządowych, ministerialnych i branżowych. Zupełnie zasadna jest więc ocena, iż konkretne liczące się wyniki wizyty wznoszą chińsko-brazylijską współpracę dwustronną oraz ich kompleksowe innowacyjne „globalne partnerstwo strategiczne" na znacznie wyższy poziom jakościowy i stanowią cenny wkład do tworzenia lepszego świata.
Wśród mnogości i bogactwa uzgodnionych (w rozmowach i w dokumentach) przedmiotów współpracy dwustronnej wymieniam, przykładowo, jedynie następujące główne dziedziny: rolnictwo, handel, inwestycje, szczególnie infrastrukturalne, przemysł, energetyka, górnictwo, nauka i technika, łączność, zrównoważony i zielony rozwój, ochrona zdrowia, sport, turystyka, kultura i oświata. Obie Strony będą również ściśle współpracować i koordynować swe poczynania na płaszczyźnie regionalnej i wielostronnej, współuczestniczyć w realizacji programu tzw. reindustrializacji Brazylii czyli tworzenia Nowego Przemysłu Brazylijskiego (Nova Industria Brasil) oraz czterech innych przedsięwzięć w skali makro. Utworzona zostanie specjalna instytucja (task force) ds. współpracy finansowej oraz promowania produkcji i rozwoju finansów. Brazylia stanie się jeszcze ważniejszym ogniwem w chińskim programie B&RI (pasa i szlaku). Obie Strony opowiadają się także za pokojowym i sprawiedliwym zakończeniem konfliktów zbrojnych na Ukrainie, w Palestynie, w Sudanie i in.
Wartość chińsko-brazylijskich obrotów handlowych, w roku 2023, wyniosła 155 mld USD, przy czym strona brazylijska odnotowała dodatnie saldo (w swym bilansie handlowym) w wysokości 51 mld USD, a wartość jej eksportu na rynek chiński = 104 mld USD (to więcej niż łączna wartość eksportu brazylijskiego do USA i UE).Spośród 10 głównych brazylijskich eksportowych płodów rolnych aż 8 wysyłano do Chin, a mianowicie: soja, kukurydza, cukier, wołowina, świeża wieprzowina, kurczaki, celuloza i bawełna. Z kolei, Brazylia jest czwartym zagranicznym terenem inwestycyjnym dla Chin, szczególnie w zakresie energetyki, infrastruktury oraz modernizacji kolei. Obie Strony intensyfikują także swą współpracę w nowoczesnych branżach, jak np.: sztuczna inteligencja, półprzewodniki, energia odnawialna i tzw. czysta (clean energy - wiatrowa, słoneczna i z wykorzystaniem paliwa w postaci biomasy), zwalczanie skutków obecnych zmian klimatycznych; rozszerzają także wymianę uczonych i studentów. Obie Strony będą też ściśle współpracować w walce z głodem i z ubóstwem na świecie. Już 80 państw przystąpiło do Globalnego Sojuszu przeciwko głodowi i ubóstwu.

Owocna Xiplomacy: godzi się przypomnieć Szanownym Czytelnikom, że pojęcie Xiplomacy jest absolutnie nowatorską kategorią nie mającą precedensu czy też analogii w całej przebogatej historii dyplomacji chińskiej i światowej oraz stosunków międzynarodowych w ogólności. Naturalnie, jest to pojęcie teoretyczne, ale również - i przede wszystkim - to bogata praktyka związana z imieniem Prezydenta Xi Jinpinga. Jak żaden inny przywódca tej rangi na świecie Prezydent Xi jest coraz bardziej czynny, kreatywny i skuteczny w sprawach międzynarodowych, czego kolejnym spektakularnym dowodem są właśnie Jego czynny i bardzo efektywny udział w licznych przedsięwzięciach dwustronnych oraz wielostronnych na gruncie latynoskim prezentowanych i analizowanych w niniejszym opracowaniu. Wydawać by się mogło, że - nawet samolotem trudno byłoby podróżować poprzez Pacyfik - boć Pekin jest bardzo odległy od Limy (16.637 km) i od Rio de Janeiro (17.328 km).
A jednak owe odległości nie stanowią przeszkody dla Xiplomacy, gdyż jej czcigodny promotor

ma swoją filozofię i bogatą praktykę w tej mierze oraz korzysta z najnowocześniejszych środków podróżowania i przekazu. Sednem tej filozofii jest fragment chińskiej poezji starożytnej, który głosi: „prawdziwi przyjaciele czują zawsze bliskość między sobą i to niezależnie od odległości pomiędzy nimi" (po angielsku: „True friends always feel close to each other no matter the distance between them…"). Kierując się tą motywacją Prezydent Xi przebywał w tym charakterze już pięciokrotnie w Ameryce Łacińskiej oraz odwiedził tam 11 krajów. Jeszcze jako Zastępca Sekretarza Komitetu KPCh w Prowincji Fujian (przy Cieśninie Tajwańskiej), w 1996 r. Xi złożył wizytę w Brazylii po raz pierwszy, a jako Prezydent ChRL już pięciokrotnie odwiedził wcześniej to państwo.

W konkluzji i bez przesady pragnę stwierdzić, że pracowitość i aktywność Prezydenta Xi Jinpinga i Jego Delegacji podczas analizowanego pobytu w dwóch ważnych państwach Ameryki Łacińskiej oraz udziału w dwóch też bardzo ważnych konferencjach międzynarodowych zasługują na najwyższe uznanie i szacunek. Wyrazem tego było również wyrafinowane, wręcz wzruszające przyjęcie, jakie zgotowano Mu po przybyciu do stolicy Brasilii. Najpierw powitał Go głośno i hucznie żeński zespół grający na bębnach, a później śpiewaczka operowa, która wykonała (po chińsku) pieśń ludową pn. Moja ojczyzna. W ten sposób Prezydent Lula da Silva odwzajemnił się za orkiestrowe wykonanie, podczas Jego powitania w Pekinie, brazylijskiej melodii pn. Novo tempo (Nowe czasy). Bardzo piękne były też wojskowe aspekty ceremonii powitania Xi w stoicy brazylijskiej - orkiestra wojskowa, która odegrała obydwa hymny narodowe, szwadron 120 dragonów na rasowych koniach eskortujący limuzynę Gościa oraz batalion honorowy składający się z 450 żołnierzy w kolorowych mundurach, a także uroczyste przyjęcia w pałacu prezydenckim wydane przez Gospodarza brazylijskiego na cześć Gościa chińskiego. Te wszystkie akcenty mają wybitnie protokolarny charakter, ale są miernikiem przyjacielskich stosunków i liczą się bardzo w kontaktach międzynarodowych.
Bez wątpienia, owoce tej niezwykłej aktywności Gościa chińskiego przyniosą pożytek nie tylko Chinom, Peru, Brazylii i Ameryce Łacińskiej lecz również państwom Globalnego Południa oraz całego świata. W sumie, najnowsze cenne latynoskie dokonania Xiplomacy zwiastują możliwość skutecznego wydostania się Latynosów z opresyjnej strefy wpływów USA, wydobycia cywilizacji ludzkiej z jakże niebezpiecznej neoliberalnej i głębokiej zapaści kryzysowej, szaleństwa militarystycznego oraz wprowadzenia świata na gładką Nową Drogę efektywnego wspólnego, zrównoważonego i zielonego rozwoju. A także budowania wspólnie nowego wielobiegunowego sprawiedliwego i pokojowego ładu międzynarodowego, przywracania godności ludziom, oraz eliminowania patologii i przeszkód w rozwoju. Ameryka Łacińska przeżyła wiele tragedii spowodowanych głównie przez kolonizatorów europejskich oraz przez imperialistów amerykańskich (np. ich interwencje w Chile, na Kubie, w Nikaragui i in.). Lecz teraz, o czym świadczą opisane powyżej wydarzenia, szczególnie „most na Pacyfiku", korytarze lądowe i lotnicze oraz wzajemnie korzystna partnerska współpraca z Chinami i z innymi państwami Azji/ Pacyfiku, zapewnią Latynosom bezprecedensowe możliwości rozwoju, dzięki którym, aby przeżyć i przetrwać, nie będą oni musieli emigrować na Północ!

Sylwester Szafarz

Załącznik:
G20 Rio de Janeiro Leaders' Declaration.